

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۵۴

شماره ثبت ۴۵

دوره دهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۵/۴/۲۱

یک شوری

طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات
مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات

کمیسیون‌های ارجاعی

اصولی: شوراها و امور داخلی کشور

فرعی: قضائی و حقوقی

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۴۷ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

گرچه موارد ابطال آراء یک نامزد انتخابات مجلس شورای اسلامی در ماده (۱۹) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات به‌طور حصری برشمرده شده است ولی نظر به اینکه عبارت «ابطال انتخابات» در ماده (۷۳) قانون مذکور مورد اختلاف مجری و ناظر انتخابات واقع شده است و نیز نظر به اینکه موضوع رد صلاحیت یک کاندیدا پس از رأی سالم مردم مورد اختلاف مجری و ناظر است، طرح استفساریه ذیل برای رفع ابهام تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌شود:

مطهری - فتحی - میرزایی نیکو - رجبی - رضیان - تابش - کاظم‌نسب - مافی -
زرآبادی - فاطمه سعیدی - مسعود رضائی - محمدرضا نجفی - مسعود
گودرزی - عبدالکریم حسین‌زاده - جعفرزاده‌ایمن‌آبادی - حضرتی - نعمتی -
صادقی - میرزاده - قمی - حمزه - عابدی - صفاری نطنزی - عثمانی -
اکبری (شیراز) - شیخ - بیرانوند - حیدری - کیخا - بیگدلی - ملکی - علی
ابراهیمی - بهادری - رحیمی جهان‌آبادی - محمودزاده - خدری - هزارجریبی -

عبدالرضا عزیزی - محبوب - وقفچی - علی قربانی - رنجبرزاده - زارع -
ادیانی - قاضی پور - بابایی صالح و یک امضای ناخوانا

عنوان طرح:

استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات

موضوع استفساریه:

۱- آیا عبارت «ابطال انتخابات» در ماده (۷۳) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات، صرفاً ناظر به کل حوزه انتخابیه است یا می تواند ناظر به هر یک از منتخبان نیز باشد؟

پاسخ:

منظور قانونگذار از عبارت «ابطال انتخابات» مندرج در ماده (۷۳) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با آخرین اصلاحات، صرفاً ناظر به کل حوزه انتخابیه است و نمی توان آرای برخی از منتخبان را ابطال و برخی را تأیید کرد.

۲- با توجه به مفاد تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مبنی بر اینکه پس از اعتراض نامزد انتخابات به رد صلاحیت خود از سوی هیأت مرکزی نظارت، شورای نگهبان بیست روز پس از اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت «نظر قطعی و نهایی» خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد نمود، آیا پس از رأی سالم مردم به یک

منتخب، شورای نگهبان می‌تواند صلاحیت او را بعد از تأیید صلاحیت اولیه رد کند و به این وسیله آراء او را باطل نماید؟

پاسخ:

پس از اعلام نظر قطعی و نهائی شورای نگهبان در مهلت بیست‌روزه مذکور در تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی درباره صلاحیت یک نامزد انتخابات، خصوصاً پس از انتخاب او با رأی سالم مردم، این شورا نمی‌تواند اظهار نظر مجددی درباره صلاحیت آن نامزد یا منتخب داشته باشد و چنانچه مدارک جدیدی درباره او به شورا رسیده باشد، این مدارک طبق ماده (۳۰) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی اعتبارنامه‌های منتخبان مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین

در مورد طرح استفساریه ماده (۷۳) و تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس

شورای اسلامی با آخرین اصلاحات تقدیم می‌گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی
 با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی

با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان با انقضاء شش ماه

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد
 ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد
 ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد
 ندارد

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد
 ندارد

ب- ماده ۱۴۲- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ایراد نمی‌باشد.

بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:
اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.
 می‌شود $\frac{3}{4}$ دارد.

تعداد یک برگ اظهارنظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- طرح تقدیمی دارای بیش از یک موضوع می‌باشد و تقدیم آن به صورت ماده واحده مغایر اصول قانون‌نویسی است.
- ۲- طرز تنظیم طرح مبنیاً بر ایراد بند (۱) به جهت عدم رعایت ترتیب مواد موضوع استفساریه مغایر اصول قانون‌نویسی است.
- ۳- موضوع بند (۲) طرح به منزله وضع قانون جدید در قالب اصلاحیه می‌باشد و تفسیر تلقی نمی‌گردد. مفاد تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مربوط به رد صلاحیت نامزد انتخابات توسط هیأت مرکزی نظارت است و منصرف از صلاحیت استصوابی و عام شورای نگهبان به نحو مقرر در ماده (۳) قانون مذکور می‌باشد. منع شورای نگهبان از اظهار نظر تا قبل از اعلام صحت انتخابات ولو در مورد صلاحیت نامزدهای انتخابات مغایر حق نظارت آن شورا در تمام مراحل و در کلیه امور مربوط به انتخابات جاری تلقی می‌گردد و در صورت تصویب، اصلاح قانون به شمار می‌رود.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد سه برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد	مرتبط
۱	قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی با رعایت اصلاحات بعدی	۱۳۷۸/۹/۷	۵۲،۷۳	
۲	قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی	۱۳۷۹/۱/۲۰	۳۰	

« قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ » با رعایت اصلاحات بعدی

ماده ۵۲ - گزارشها و شکایات واصله ظرف مدت هفت روز پس از پایان مهلت دریافت شکایت در جلسه هیأت نظارت استان رسیدگی و نتیجه صورتجلسه می‌شود. چنانچه نظر هیأت اجرائی مبنی بر رد صلاحیت داوطلب، مورد تأیید هیأت نظارت استان نیز باشد، هیأت نظارت مذکور موظف است در این خصوص، نظر هیأت مرکزی نظارت را نیز کسب نماید. هیأت نظارت استان در مورد صلاحیت سایر داوطلبان نیز نظر خود را به هیأت مرکزی نظارت اعلام می‌نماید.

تبصره ۱ - هیأت نظارت استان پس از کسب نظر هیأت مرکزی نظارت، موظف است مراتب تأیید یا رد صلاحیت کلیه داوطلبان را با استناد قانونی طی صورتجلسه‌ای به فرماندار یا بخشدار مربوط اعلام نماید.

تبصره ۲ - فرماندار یا بخشدار موظف است نظر هیأت مرکزی نظارت، مبنی بر تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان را که از هیأت نظارت استان دریافت نموده است، به نامبردگان ابلاغ نماید تا در صورت اعتراض به رد صلاحیت خود، کتباً به شورای نگهبان شکایت نمایند.

تبصره ۳ - در صورتی که نظر هیأت مرکزی نظارت مبنی بر رد صلاحیت داوطلبانی باشد که صلاحیت آنان مورد تأیید هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه قرار گرفته است، داوطلبان می‌توانند

اعتراض خود را به شورای نگهبان تسلیم نمایند. شورای نگهبان بیست روز پس از اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت نظر قطعی و نهایی خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد نمود. ۱

ماده ۷۳ - صدور اعتبارنامه متخین موكول به عدم ابطال انتخابات از طرف شورای نگهبان می باشد و شورای نگهبان در اسرع وقت نظر خود را درباره انتخابات اعلام می نماید و وزارت کشور موظف است بلافاصله دستور صدور اعتبارنامه را بدهد.

قانون اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۹۵/۳/۳

ماده ۱۰- در ماده (۵۲) قانون عبارت «بیست روز» جایگزین عبارت «هفت روز» می شود و متن زیر به عنوان تبصره (۱) به آن الحاق و ترتیب تبصره ها اصلاح می شود:

۱. قانون تغییر حوزه انتخابیه داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۴ ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون به داوطلبان انتخابات مجلس شورای اسلامی که در موعد مقرر قانونی در یکی از حوزه های انتخابیه ثبت نام نموده اند و صلاحیت آنها تأیید شده است فقط برای یک بار در مرحله اول انتخابات هر دوره اجازه داده می شود تا پانزده روز قبل از روز اخذ رأی، حوزه انتخابیه خود را از طریق وزارت کشور یا حوزه ای که در آن ثبت نام نموده اند تغییر دهند.
- تبصره ۱ - داوطلبان مشمول تبصره (۳) ماده (۵۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ پس از اعلام نظر نهایی شورای نگهبان مبنی بر تأیید صلاحیت آنان می توانند ظرف بیست و چهار ساعت نسبت به تغییر حوزه انتخابیه خود اقدام نمایند.
- تبصره ۲ - داوطلبان موضوع این قانون نیاز به ثبت نام مجدد نداشته و به جز در مواردی که مدارک جدیدی در حوزه انتخابیه جدید به دست آمده است نیاز به بررسی مجدد صلاحیت آنها نمی باشد.
- تبصره ۳ - مفاد این قانون نافی اجرای بند (۵) ماده (۲۸) و بند (ب) ماده (۲۹) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ نخواهد بود.
- تبصره ۴ - هزینه احتمالی ناشی از اجرای این قانون از محل اعتبارات پیش بینی شده برای برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی تأمین خواهد شد.
- تبصره ۵ - آئین نامه اجرایی این قانون توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- هیأت نظارت استان موظف است رأساً یا از طریق نمایندگان خود توضیحات و اظهارات داوطلبانی که صلاحیتشان رد شده یا رد می‌شود و یا احراز نگردیده است را تا پایان مهلت مقرر در این ماده، استماع نماید.

قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۰ با اصلاحات بعدی

ماده ۳۰- شعب به موجب جدول حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی که براساس حروف الفبا از طرف معاونت قوانین مجلس با نظارت هیئت‌رئیس تنظیم و توزیع می‌شود، رسیدگی به اعتبارنامه‌ها را شروع و نسبت به مدارکی که در شورای‌نگهبان مورد رسیدگی قرار نگرفته و یا پس از رسیدگی شورای‌نگهبان به دست آمده است اتخاذ تصمیم خواهد نمود و گزارش تصویب یا رد آن را از طریق هیئت‌رئیس به مجلس تقدیم می‌دارند. هر شعبه برای تسریع در کار می‌تواند یک یا چند شعبه فرعی تعیین کند که اعضای آن با قید قرعه از بین منتخبین آن شعبه تعیین می‌شوند، ولی رسیدگی نهائی در شعبه اصلی به عمل می‌آید و گزارش آن توسط سخنگوی شعبه طبق دستور جلسه به مجلس داده خواهد شد و در صورت غیبت سخنگو و همچنین در صورتی که سخنگوی شعبه در جلسه باشد، لیکن نخواهد درباره اعتبارنامه صحبت کند به ترتیب یکی از دو نائب‌رئیس یا دبیران وظیفه او را انجام خواهد داد.^۲

۲- ماده (۳۰) اصلاحی ۱۳۹۱/۲/۳۰